

Rapport etter kontroll ved Nærøysund kraftbetong

Virksomhet	Nærøysund kraftbetong	Deltagere fra virksomheten	Jørn Otto Røed, daglig leder
Virksomhetens adresse (anlegg)	Storvikåsen, 7970 Kolvereid		
Organisasjonsnummer	984 194 862	Deltagere fra Fylkesmannen	Leif Inge Paulsen Elise Hermo Rusti
Eies av	884 188 342		
Tidsrom for kontrollen	23.09.2016		

Rapportens innhold

Kontrollen omfattet følgende tema:

- internkontroll
- håndtering av farlig avfall
- håndtering av avfall
- nærmiljøulemper
- utslippskontroll

Konklusjon

Fylkesmannen avdekket i alt **4 avvik** og **0 anmerkninger** under kontrollen.

Avvik

1. Virksomheten har ikke kjennskap til sammensetningen av sitt prosessvann
2. Betongslam og betongrester benyttes til opparbeidelse av industriareal uten at evt. innhold av miljøgifter er dokumentert
3. Farlig avfall blir ikke tilfredsstillende lagret for å hindre utslipp til ytre miljø og virksomhetens merking av farlig avfall er mangelfull
4. Virksomhetens risikovurdering er mangelfull

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter varslet kontroll ved Nærøysund kraftbetong. Kontrollen var en del av en landsdekkende aksjon. Denne aksjonen ble gjennomført på landbaserte virksomheter i mineralsk industri som produserer betong, betongprodukter og andre ikke-metalliske mineralprodukter. Bransjen består av ulike typer bedrifter som alle utnytter mineralske råvarer i produksjonen. Produksjon av betong genererer avfall i form av spillvann og betongslam fra vask av blandere og biler, herdede betongrester og fra feilproduserte og prøveproduserte elementer og produkter. Betongavfall fra produksjonen utgjør mellom 1-4 %. Det er ca. 30 ansatte ved Nærøysund kraftbetong.

Fylkesmannens kontroll fokuserte på virksomhetens oppfyllelse av krav innenfor oppgitte emner, og rapporten viser avvik avdekket under kontrollen. Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomheten.

Definisjoner

- Avvik: Mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov eller forskrift
- Anmerkning: Forhold som ikke omfattes av definisjon for avvik, men som påpekes for å oppnå forbedringer

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget ved kontrollen var:

- lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 og 9
- forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

3. Kontrollens omfang

Tema for kontrollen var:

- internkontroll
- håndtering av farlig avfall
- håndtering av avfall
- nærmiljøulemper
- utslippskontroll

4. Avvik

Følgende avvik ble avdekket under kontrollen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke kjennskap til sammensetningen av sitt prosessvann

Avvik fra: forurensningsloven § 7

Kommentarer

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning, jf. forurensningsloven § 7.

Virksomheten infiltrerer sitt prosessvann i grunnen. Under kontrollen kom det også fram at ikke alt vannet gikk ned i grunnen, men at det rant videre ned til en bekk. Bedriften har ikke gjennomført utslippsmålinger, og det kan derfor ikke dokumenteres at utslippet er uten miljømessig betydning. I følge Miljødirektoratet kan prosessvann fra betongindustri inneholde tungmetaller og organiske miljøgifter. Brenning av farlig avfall under produksjon av sement kan være en kilde til miljøgifter i prosessvannet.

Miljøgifter i prosessvannet er i følge Miljødirektoratet knyttet til partikler i prosessvannet. Virksomheten må utarbeide et måleprogram, analysere for relevante miljøgifter og dokumentere at prosessvannet ikke inneholder stoffer av miljømessig betydning. Virksomheten må også dokumentere hvor vannet renner ut, og det må vurderes om resipienten (grunnvannet eller bekk) blir påvirket. Etablering av tette sedimentasjonsbasseng kan bidra til utfelling av partikler, og dermed bidra til at vannfasen renses for miljøgifter. En slik løsning kan også bidra til gjenbruk av prosessvann. Prøvetaking må da foretas ved utløpet fra sedimentasjonsbassengene.

Bilde 1: sedimenteringsbasseng, foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Bilde 2 og 3: Vannet som rant videre ned til en bekk, foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Avvik 2

Betongslam og betongrester benyttes til opparbeidelse av industriareal uten at evt. innhold av miljøgifter er dokumentert

Avvik fra: forurensningslovens § 7

Kommentarer

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning, jf. forurensningsloven § 7.

Betongslam og betongrester fra Nærøysund kraftbetong brukes som utfylling/opparbeidelse av industriområde på egen tomt, se bilde 4. Slam som oppstår, samt betongrester, kan utnyttes til arealformål eller jordforbedring dersom dette er klarert med henholdsvis kommunen som areal/planmyndighet og Mattilsynet. Det forutsettes at det kan dokumenteres at slammet/betongrestene ikke inneholder miljøgifter som overskrider henholdsvis normverdiene i forurensningsforskriftens kapittel 2 vedlegg 1 og gjødselvereforskriftens grenseverdier for gjødselvarer (ved bruk som gjødselvarer/jordforbedringsmiddel).

Dersom slammet/betongrestene inneholder miljøgifter som overskrider disse grenseverdiene og evt. gjødselvereforskriften skal slam/betongrester i utgangspunktet behandles som næringsavfall. Næringsavfall skal bringes til lovlig avfallsanlegg, jf. forurensningsloven § 32.

For å lukke avviket må virksomheten dokumentere at slam og betongrester som benyttes til å etablere industriområde ikke inneholder miljøgifter som overstiger grenseverdiene i forurensningsforskriftens kapittel 2 vedlegg 1.

Bilde 4: Lagring av slam for utfylling, foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Avvik 3

Farlig avfall blir ikke tilfredsstillende lagret for å hindre utslipp til ytre miljø og virksomhetens merking av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: avfallsforskriften § 11-5 første og andre ledd.

Kommentarer

I henhold til avfallsforskriften § 11-5 skal farlig avfall håndteres forsvarlig. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker og dyr. Videre står det at farlig avfall ikke skal blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Under kontrollen kom det fram at farlig avfall, avfall og kjemikalier ikke var lagret forsvarlig. For å unngå at farlig avfall og annet avfall blandes sammen må merking av de forskjellige avfallsfraksjonene bedres. Lagringsstedet var ikke sikret mot utslipp til ytre miljø ved eventuelle lekkasjer og var heller ikke sikret mot adgang for uvedkommende. I tillegg fantes ingen oppsamlingsmuligheter på stedet. Fylkesmannen forventer at det gjøres tiltak for å hindre dette.

Bilde 5 og 6: Lagring av farlig avfall, foto: Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Avvik 4 **Virksomhetens risikovurdering er mangelfull**

Avvik fra: internkontrollforskriften § 5 pkt. 6 og 7, § 6, 1. ledd og internkontrollforskriftens kommentarer til § 6

Kommentarer

Virksomheten skal kartlegge aktiviteter med risiko for ytre miljø og ha rutiner for oppfølging av kartleggingen og gjennomføringen av risikoreduserende tiltak, jf. interkontrollforskriften § 5 pkt. 6. Virksomheten skal også iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, jf. internkontrollforskriften § 5, pkt. 7. Fylkesmannens miljøvernavdeling har fokus på farer som omhandler det ytre miljø.

Interkontrollforskriftens kommentarer til § 6 sier at samordning må antas å være nødvendig når flere virksomheter som utøver arbeid på samme arbeidsplass til sammen har mer en 10 arbeidstakere. Når flere virksomheter er samlet på et område vil risikobildet for området som helhet være mer sammensatt enn om det kun hadde vært en virksomhet. Nærøysund kraftbetong ligger i et slikt område og samordning burde inkluderes i risikovurderingen.

Fylkesmannen ser at Nærøysund kraftbetong har gjort en god jobb med risikovurderingen, men savner dokumentert risikovurdering av aspekter rundt det ytre miljø. Fylkesmannen kunne under kontrollen ikke finne at Nærøysund kraftbetong hadde dokumenterte rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier (sortering, lagring og levering). Det kom også frem at virksomheten ikke vurdert hvilke risikoforhold de har som kan påvirke virksomheter på samme område og omvendt (samordning).

5. Andre forhold

Tanklagring

Virksomheten lagrer sement på anlegget. Forurensningsforskriftens § 18-2 gjelder for tanker for farlige kjemikalier og farlig avfall på mer enn 2 m³. Etter vår vurdering gjelder forskriften for virksomhetens tank for lagring av sement. Siden sementen er et pulver, vil ikke kravet om oppsamling i § 18-6 annet ledd gjelde. Krav om dokumentert miljørisikovurdering samt dokumentasjon av barrierer mot uønskede utslipp, overvåkingsopplegg og vedlikeholdsrutiner gjelder imidlertid.

Måleprogram

Utslipp som ikke medfører nevneverdig skade og ulempe krever ikke tillatelse fra forurensningsmyndighet. Urenset vaskevann kan i følge Miljødirektoratet inneholde høye konsentrasjoner av tungmetaller, suspendert stoff og ha høy pH. Virksomheten må dokumentere at utslipp ikke medfører forurensning ved å foreta analyser av vaskevannet og slammet.

Som dokumentasjon på at utslippsgrensene overholdes, skal det tas ut prøver etter gitte vilkår. Måleprogrammet bør minimum omfatte målinger av bly, kadmium, sink, nikkel, krom, kobber, kvikksølv og suspendert stoff. Målingene skal gi representative måleverdier og må analyseres av godkjent firma med kompetanse på området. Hvis utslippene varierer mye, må det tas flere målinger enn hvis utslippet er stabilt.

Eksempler på grenseverdier i vaskevannet

Komponent	Utslippsgrense i mg/l
Suspendert stoff (SS)	50
Bly (Pb)	0,1
Kadmium (Cd)	0,02
Kobber (Cu)	0,2
Krom tot (Cr)	0,1
Kvikksølv (Hg)	0,005
Nikkel (Ni)	0,5
Sink (Zn)	0,5

Regelhjelp

Nettsiden www.regelhjelp.no er svært nyttig som veiviser til regelverk for virksomheter. Det anbefales å benytte seg av informasjonen.

Deklarering av farlig avfall

På nettsiden www.avfallsdeklarerer.no finnes kontaktinformasjon og veiledning for registrering og bruk av elektronisk deklarerer for farlig avfall.

Nyttige faktaark

På Miljødirektoratets hjemmeside (www.miljodirektoratet.no) ligger faktaark og veiledere som kan være nyttige for å få et innblikk i hva som forventes av denne type virksomhet.

Eksempler kan være følgende:

- M-600|2016 - Miljøkrav for betongvirksomheter
- M-284|2014 – Håndtering av farlig avfall
- M-421|2015 – Avfallsdeklarering.no
- M-14|2013 – Disponering av betongavfall
- M-247|2014 – Innføring i klassifisering og merking av kjemikalier
- M-285|2014 – Sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier
- M-550|2016 - Har virksomheten din farlig avfall?
- M-297|2015 - Gebyr ved kontroll
- Brosjyre om risikovurdering (Kontroll med risiko gir gevinst)
- Brosjyre om avvik (Det er bedre å lære av feil enn å gjenta den)